

gro-up

kinderopvang

Locatiegids

Peuteropvang STH IKC De Saffier

De gegevens van peuteropvang (Speeltaalhuis) IKC De Saffier
Electrablauw 5 (ingang Electrablauw 1)
2718 JT Zoetermeer
06-20 95 04 65

Locatiemanager: Erna Maassen-van Santen
Telefoonnummer: 06-12 50 28 14

Welkom bij peuteropvang STH IKC De Saffier

Groeien is jezelf ontwikkelen. Ontdekken wie je bent. Wat je wilt. Wat je kan. En welke talenten je hebt. Dat is een ontdekkingsstocht over langere tijd. Op onze peuteropvang gaat je kind op ontdekking in een gezonde, veilige, kansrijke omgeving.

Deze locatiegids is onderdeel van ons pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid van gro-up kinderopvang bestaat uit twee documenten, namelijk een algemeen gro-up pedagogisch beleid 'Zo werken wij' én een locatiegids per werksoort (kinderdagverblijf/peuteropvang/buitenschoolse opvang (BSO)).

1. Zo werken wij; meer informatie over onze pedagogische uitgangspunten en werkwijze. En alles wat verder nog handig en nuttig is om daarover te weten.
2. Locatiegids; alles wat nodig is om te weten over de kinderopvanglocatie van je kind.

Bovenstaande documenten vormen samen ons pedagogisch beleid. Wat bedoeld is voor:

- De ouders van alle kinderen die wij dagelijks op onze kinderopvanglocaties begeleiden bij spelen, ontdekken en ontwikkelen.
- Onze enthousiaste en betrokken pedagogisch medewerkers. Om hen een kader te bieden voor hun dagelijks werk.
- Ouders die overwegen om voor gro-up kinderopvang te kiezen.
- Professionals die bij gro-up kinderopvang willen werken. Zodat ze kunnen zien of onze ideeën en werkwijze bij hen passen.
- Iedereen die wil weten hoe wij over opvoeden en opgroeien van kinderen denken. En door onze ideeën geïnspireerd wil worden.

In deze locatiegids lees je meer over:

De locatie

- Openingstijden en bereikbaarheid
- Sluitingsdata
- Brengen en halen
- De groepen op de peuteropvang
- Dagindeling
- Gebruik van de binnen- en buitenruimte

De start op de locatie

- Wennen op de peuteropvang
- Meenemen en niet meenemen

Hoe we werken

- Aanbod van ontwikkelingsgerichte activiteiten
- VE Piramide

Zorgen voor kwaliteit

- Onze (pedagogisch) medewerkers
- Op een andere groep
- Drie-uursregeling
- Achterwachtregeling
- Vier-ogenprincipe
- Samen zorgen voor een veilige omgeving

Samenwerking met ouders

- Samenwerking met ouders in de praktijk
- Oudercommissie
- gro-up ouderportaal
- Nieuwsbrieven en website

Overgang naar de basisschool en de BSO

- Overgang naar de buitenschoolse opvang
- Overgang naar de basisschool

De locatie

Openingstijden en bereikbaarheid

- STH IKC De Saffier is geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8:30-12:30 uur. Om 12:15 uur kun je binnenkomen voor de overdracht over hoe de ochtend is verlopen. Op woensdag en gedurende de reguliere schoolvakantieweken is de locatie gesloten. Wij volgen in principe het vakantierooster van het basisonderwijs in de gemeente Zoetermeer.
- De peuters met een indicatie voor 'extra spelen en leren' krijgen vanaf 2,5 jarige leeftijd een VE programma van 960 uur per 1,5 jaar aangeboden. Gedurende 40 weken per jaar, wordt er wekelijks (verdeeld over 4 dagdelen) 16 uur VE aangeboden. Voor reguliere kinderen is dit gemiddeld 8 en uur per week en voor doelgroepkinderen 16 uur per week. Op de website en in het punt hierboven (openingstijden) staat per groep het rooster met het aantal geboden dagdelen en uren beschreven.
- De ingang van STH IKC De Saffier is op het adres Electrablauw 1, 2718 JT Zoetermeer. Onze locatie is goed te bereiken met de auto en er is voldoende ruimte om te parkeren aan het Electrablauw. Omdat wij een IKC zijn met basisschool De Saffier zal het rond breng- en haaltijden van de school wat voller zijn in de parkeervakken.
- Zodra je weet dat je kind niet naar het STH zal komen kun je het afmelden in Konnect, bij voorkeur voor 8:15 uur

Sluitingsdata

Op de volgende feestdagen en tijdens schoolvakanties zijn wij gesloten:

- Nieuwjaarsdag
- Pasen
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (eens in de 5 jaar)
- Hemelvaart
- Pinksteren
- Kerstmis

Daarnaast zijn wij jaarlijks één dag gesloten in verband met een studiedag voor onze medewerkers. De exacte datum wordt uiterlijk drie maanden vooraf gecommuniceerd via een bericht in het ouderportaal Konnect.

Brengen en halen

Onze locatie heeft vaste openingstijden. Is de deur open? Dan ben je van harte welkom. Tijdens de openingstijden zijn de pedagogisch medewerkers verantwoordelijk voor de aanwezige kinderen.

De locatie sluit om 12:30 uur. Het is de bedoeling dat je je kind voor die tijd ophaalt. Kan je je kind een keer niet op tijd ophalen? Regel dan iemand anders die je kind voor 12:30 uur ophaalt. En laat dat dan ook even weten. Want we laten je kind natuurlijk niet zomaar met iedereen meegaan.

De groepen op de peuteropvang

- Bij STH IKC De Saffier is één speeltaalhuisgroep.
- Op de groep zijn maximaal 16 kinderen van 2-4 jaar met 2 pedagogisch medewerkers.
- De kinderen maken deel uit van één stamgroep. Incidenteel kan het voorkomen dat een kind voor een bepaalde periode van maximaal twee stamgroepen deel uitmaakt. Dit wordt altijd met de ouders besproken en zodat zij de keuze kunnen maken of zij hiervoor akkoord geven.
- STH en Kinderdagverblijf (KDV) IKC De Saffier werken veel met elkaar samen, spelen gezamenlijk buiten en bieden af en toe gezamenlijke activiteiten aan. Er zijn speelhoeken in de centrale hal en soms kunnen we gebruikmaken van de gymzaal van de school. Hierdoor is het mogelijk om de kinderen een ruimer aanbod te bieden in de speelmogelijkheden. Op deze manier creëren we voor de kinderen meer rust en bewegings- en speelruimte en kunnen de kinderen zelf kiezen aan welke activiteit ze mee doen en waar en met wie ze willen spelen.

Dagindeling

Om 8:30 uur komen de kinderen binnen.

Je bent als ouder van hart welkom om je peuter tot de deur van de groepsruimte te brengen. Daar ontvangen de pedagogisch medewerkers de kinderen en brengen hen in de groepsruimte. Om 8:45 uur beginnen wij met ons programma en is het fijn als alle kinderen zijn gebracht.

Wij starten met de kring, wij zingen goedemorgen, zeggen welke dag het is, wat voor weer het is en tellen met elkaar hoeveel kinderen er zijn. In de kringmomenten wordt met alle kinderen gezamenlijk gepraat en is er aandacht voor het tellen en vergelijken, zoals vol/leeg of groot/klein. Wij doen dit om de ontwikkeling op het gebied van rekenen te stimuleren.

Naast deze activiteiten worden ook regelmatig groepsgerichte activiteiten aangeboden, veelal aan de hand van een thema. Maar bijvoorbeeld ook samen gymmen of dansen. Dit is in het programma opgenomen ter bevordering van de motorische ontwikkeling.

Creatieve activiteiten worden vaak in kleine groepjes gedaan. De kinderen worden gestimuleerd om mee te doen, maar als zie niet willen zijn ze niet verplicht om mee te doen. Tussen de kringen door gaan kinderen spelen (binnen en buiten) en/of knutselen. En gedurende de ochtend krijgen de kinderen fruit en water/limonade. Aan het eind van de ochtend wordt er samen met de kinderen opgeruimd. Er zijn twee momenten waarop de kinderen iets eten en drinken. Zij krijgen fruit, een cracker en water of limonade. Tussen 12:15 en 12:30 uur worden de kinderen opgehaald. De kinderen kunnen dan eventueel laten zien wat ze die ochtend gedaan of gemaakt hebben en er is ruimte voor een korte overdracht met de pedagogisch medewerkers.

Gebruik van de binnen- en buitenruimte

De groepsruimte wordt gedeeld met de buitenschoolse opvang (BSO), die op andere tijden gebruik maakt van de ruimte. De kinderen spelen in de groepsruimte in verschillende hoeken. Zo is er een huishoek waar een keukentje staat, een taalhoek met een bank en een boekenrek met leuke boekjes waar kinderen zelfstandig kunnen lezen. En waar de kinderen ook met de pedagogisch medewerkers kunnen zitten als er wordt voorgelezen. Er is een bouwhoek met een kleed waarop ze met blokken en auto's kunnen spelen. Daarnaast is er een grote tafel waar de kinderen rustig een puzzel kunnen maken, een spelletje kunnen spelen of iets kunnen knutselen.

De buitenruimte wordt gebruikt om lekker te rennen, spelen en te fietsen. In de zandbak kunnen kinderen heerlijk scheppen en zandtaartjes maken met het aanwezige materiaal. Samen met de pedagogisch medewerkers worden er ook activiteiten aangeboden, zoals tik- en kringspelletjes etc.

Onze buitenruimte delen we met KDV IKC De Saffier en is binnendoor te bereiken. Soms lopen we ook met de kinderen via de buitenkant naar deze ruimte. We gebruiken dan een loopkoord waarbij de kinderen een ring kunnen vasthouden. Voor- en achteraan het koord loopt een pedagogisch medewerker. De buitenruimte is afgeschermd, daar kunnen de kinderen lekker spelen. Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen vrij buiten kunnen spelen. Buiten kunnen de kinderen gebruik maken van de zandbak en van de diverse speelattributen.

De start op de locatie

Wennen op de peuteropvang

Voor een jong kind is een nieuwe omgeving heel spannend. Het kind krijgt tijdens het wenproces extra ondersteuning van een pedagogisch medewerker. Hij/zij mag een favoriete knuffel meenemen en net zo lang in de nabijheid van de pedagogisch medewerker blijven totdat het zich veilig genoeg voelt om op onderzoek te gaan. Het kind bepaalt zelf wanneer hij/zij wil meedoen aan het groepsgebeuren (bijvoorbeeld eten of drinken, zitten in de kring of deelnemen aan een speelmoment). Natuurlijk zullen de pedagogisch medewerkers het kind positief stimuleren. Wanneer een kind drie maanden op de groep is, vindt er een evaluatie plaats. De mentor van het kind bespreekt dan, aan de hand van een evaluatieformulier, een aantal vragen met je. Wanneer je kind drie maanden op de groep is, vindt er een evaluatie plaats. De mentor van je kind bespreekt dan, aan de hand van een evaluatieformulier, een aantal vragen met jou. Indien je zelf nog op- of aanmerkingen heeft, kun je deze ook aangeven op het formulier en dit bespreken met de pedagogisch medewerker.

Wanneer een kind vanuit een bestaande plaatsing doorstroomt naar een andere groep, beschouwen wij de geplande wenmomenten als een activiteit waarbij het kind kan wennen aan de nieuwe groep / kinderen en pedagogisch medewerkers. De plaats voor het kind op de eigen groep blijft onbezet zodat het kind altijd (eerder dan gepland) kan terug keren naar de eigen groep. Overplaatsing naar een andere groep komt binnen de peuteropvang weinig voor. Indien hier sprake van is maken we in overleg met je wenafspraken.

Meenemen en niet meenemen

Onze opvang is inclusief voeding en luiers.

Gebruikt je kind dieetvoeding? Overleg dan met de pedagogisch medewerkers. Samen kijken we of we deze voeding kunnen bieden of dat je deze zelf van huis meeneemt.

Een setje eigen reservekleding meegeven is prettig in geval van ongelukjes. Een knuffel, of iets wat van thuis meegebracht is, kan veel kinderen een gevoel van veiligheid bieden. Wil je hierin zorgvuldige

keuzes maken? Het materiaal moet veilig zijn voor alle kinderen van de groep. Wanneer jouw kind iets meebrengt van thuis kun je dit aangeven bij de pedagogisch medewerker. Wij zijn niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapotgaan van het meegebrachte materiaal.

Hoe we werken

Aanbod van ontwikkelingsgerichte activiteiten

Op de groepen wordt gewerkt conform de voorschoolse educatie (VE) van Piramide. Piramide is een educatief programma van spelen, werken en leren aan de hand van thema's. Het doel is om een zo groot mogelijk zelfsturend vermogen bij kinderen te ontwikkelen, spel en taal van kinderen zodanig te stimuleren dat ze met succes op de basisschool kunnen starten.

In het kader van de voorschoolse educatie worden er dagelijks activiteiten aangeboden die te maken hebben met het thema dat wij op dat moment hebben. In een combinatie van spelen en leren worden jonge kinderen gestimuleerd in hun taal- en denkontwikkeling. Maar ook in de ontwikkeling van hun creativiteit en persoonlijkheid. Dit bieden wij in de vorm van knutselactiviteiten, bewegingsspelletjes voor de fijne- en grove motoriek, taalspelletjes, concentratiespelletjes, fantasiespelletjes, enz. Dit kan in kleine groepjes, individueel of in de groep. Het speeltaalhuis is huiselijk ingericht met uitdagende hoeken, zoals de bouwhoek, de huishoek, knutselhoek en autohoek. Bij ieder thema zorgen we ervoor dat de groep herkenbaar bij het thema wordt ingericht en de thematafel wordt aangepast. Het speelmateriaal wordt aangepast, zodat de kinderen tijdens hun spel zoveel mogelijk gesimuleerd worden. Neem bij voorbeeld het thema 'lente'. Samen met de kinderen gaan we bloembolletjes planten en praten we over alles wat groeit en bloeit. Er zullen boekjes over lente te vinden zijn en er zullen allemaal lenteknutselwerkjes op het whiteboard hangen. Bij het thema 'wonen' gaat het over de leefsituatie thuis. Wij vinden het dan leuk als de kinderen een foto meenemen van hun kamer of tuin. De kinderen kunnen de foto aan elkaar laten zien en erover vertellen of we verwerken de foto in een knutselactiviteit.

De activiteiten worden gepland voor het hele jaar aan de hand van de Piramide planning Zoetermeer. Ook de Nederlandse feesten vieren wij in de groep, zoals Sinterklaas, Kerstmis en Pasen. Als het kind op een bepaald gebied wat achterstand heeft, dan geeft de tutor extra individuele ondersteuning. Dit kan ook in een heel klein groepje aangeboden worden. Als het kind wat moeite heeft met de taal, dan worden

er boekjes voorgelezen, liedjes gezongen en er worden kleine gesprekjes gedaan met het kind. Door deze intensieve begeleiding gaat het kind vooruit. Als de achterstand vermindert of er niet meer is, dan stopt de tutor. Wij houden de ontwikkeling van het kind nauw in de gaten in het volgsysteem KIJK!. Het stimuleren van tellen wordt op de volgende manier gedaan: Tijdens het eet- en drinkmoment in de kring, worden de kinderen geteld of de bekertjes worden geteld. Spelenderwijs wordt het tellen gestimuleerd zodat we het aanbod rekenen vanuit de VE stimuleren. De tutor besteedt ook aandacht aan het tellen met eenvoudige opdrachtjes, de getallen worden genoemd of de dagen van de week worden geteld.

De eet- en drinkmomenten zijn gezellig en waardevolle momenten tijdens de ochtend. Er wordt gepraat over het thema of de kinderen vertellen zelf wat over thuis of een uitje. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen door open vragen te stellen. Kinderen leren om op deze manier te luisteren naar elkaar. De kinderen zingen ook samen of voor een kind dat jarig is.

Het buitenspelen is een vast onderdeel van de ochtend. De speelplaats grenst direct aan het gebouw en wordt gedeeld met het kinderdagverblijf. Er is spelmateriaal aanwezig dat past bij de leeftijd van de kinderen.

De kinderen kunnen buiten rennen, ballen, tikkertje spelen en fietsen of in het huisje en de zandbak spelen.

De fijne motoriek wordt gestimuleerd door het rijgen van kralen, puzzels maken en kleuren (het leren van de juiste penguip). Tijdens deze activiteiten zien de medewerkers ook goed hoe het staat met de concentratie van de kinderen.

De emotionele- en sociale ontwikkeling komt de gehele periode aan bod. Het samenspelen, het oplossen van conflictjes (met hulp van de pedagogisch medewerkers), het delen van speelgoed, even wachten op elkaar, het is er continue.

Met basisschool De Saffier hebben wij een goede samenwerking. Samen met de school, de BSO en het kinderdagverblijf vormen we het integraal kindcentrum (IKC). Het kan voorkomen dat er tijdens de speeltijd kinderen van de basisschool op bezoek komen om samen met de peuters te spelen of voor te lezen. Ook kunnen wij een bezoekje brengen aan de jongste groepen van de basisschool. Wij zoeken elkaar ook op bij een aantal thema's en feestdagen. Wij vieren dit dan gezellig samen. En het maakt voor de kinderen de overstap naar de basisschool minder groot.

Als we op stap gaan om te wandelen, hebben de pedagogisch medewerkers en de kinderen hesjes met het gro-up logo aan om zichtbaar te zijn en we hebben altijd een mobiele telefoon op zak. Voor de veiligheid van de kinderen hebben wij een looplijn met handvatten, die alle kinderen tijdens het lopen moeten vasthouden. Het thema wordt ingezet om de wereld om hen heen te ontdekken. Bijvoorbeeld met het thema verkeer gaan we naar buiten en op zoek naar verkeerslichten, het zebrapad en we laten de kinderen zien waar je op moet letten als je oversteekt. Ook het tellen komt aan bod, hoeveel auto's staan er geparkeerd en hoeveel vrachtwagens zie je. En wij brengen weleens een bezoekje aan een winkel waar wij met de kinderen echte boodschappen gaan doen.

Voorschoolse Educatie (VE)

Op onze locatie werken we met het Voorschoolse Educatie -(VE)-programma Piramide. Dit doen we op de volgende groep(en) :

- STH IKC De Saffier

Vanuit het VE-programma bieden we activiteiten aan waarmee de ontwikkeling van kinderen tussen twee en zes jaar extra wordt gestimuleerd. De pedagogisch medewerkers die de VE uitvoeren, zijn extra opgeleid om goed te kijken naar wat kinderen met een (dreigende) onderwijsachterstand ondernemen. En wat ze interessant vinden. Om zo bij hun belevingswereld te blijven aansluiten. We bieden de activiteiten op een ontwikkelingsgerichte manier aan. Dat wil zeggen dat de activiteiten aansluiten bij wat kinderen al kunnen en bij hun interesse én hen uitdagen wat nieuws te leren.

Visie op VE

Wij willen graag dat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. En het is belangrijk dat een kind een goede start maakt in het basisonderwijs. Daarom werken de basisscholen, kinderopvang, peuteropvang (peuterspeelzalen), en soms ook logopedisten en het consultatiebureau/CJG met ondersteuning van de gemeente, samen om VE aan te bieden. Het dagelijkse aanbod is gebaseerd op de VE-methode. Bij het VE-aanbod hoort, naast de activiteiten, ook het samenwerken met ouders (pedagogisch partnerschap), de doorgaande lijn van kinderopvang naar de basisschool en afspraken over de overdracht tussen peuteropvang en basisschool. Zo krijgen en houden kinderen aansluiting met de basisschool.

De pedagogisch medewerkers observeren kinderen met de kindvolgmethode KIJK!. Het dagelijkse aanbod baseren we op die observaties. De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen dagelijks op het gebied van taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en de motorische

ontwikkeling. Zij registreren hun observaties in het digitale systeem van KIJK!. Vervolgens kijken de pedagogisch medewerkers welke kinderen op welk ontwikkelingsgebied extra stimulering nodig hebben. Voor kinderen die meer dan vier maanden voor- of achterlopen in hun ontwikkeling stellen we een plan van aanpak op.

Voor elk thema van de VE-methode maken we een activiteitenplanning. Die sluit aan op de behoefte van de kinderen op de geobserveerde ontwikkelingsgebieden.

Ieder thema heeft een opbouw: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Concreet betekent dit dat de eerste week (oriënteren) in het teken staat van het introduceren van het thema en levensecht te ervaren door bijvoorbeeld naar buiten te gaan om naar bloemen te kijken: het is voor kinderen heel concreet, dichtbij. In de tweede week (demonstreren) wordt er gekeken naar basale kenmerken van het thema. Kinderen doen ervaring op met de voorwerpen. Ze ervaren en gebruiken hun zintuigen. De pedagogisch medewerker verwoordt wat de kinderen doen en wat zij zelf doet. Ze stellen 'nabij'-vragen; vragen die gaan over wat de kinderen werkelijk zien, horen, ruiken, proeven. In de derde week (verbreden) worden er moeilijkere vragen gesteld, bijvoorbeeld overeenkomsten en verschillen van voorwerpen. Naast het gebruiken van zintuigen wordt het praten over het onderwerp belangrijker. Er worden meer 'veraf'-vragen gesteld: er wordt ingegaan op wat niet direct aanwezig is of wat eerder is gebeurd. De kinderen passen zo hun eigen ervaringen in de nieuwe kennis toe. In de vierde week (verdiepen) wordt nog meer afstand genomen van het hier en nu. De kinderen passen wat ze hebben geleerd in vorige stappen toe in nieuwe en moeilijkere situaties. Ze lossen zelfstandig probleempjes op waarbij het (logisch) nadenken belangrijker wordt. Ze leren omgaan met abstracte representaties (plaatje, pictogram, woord). Hierbij worden vooral afstandsvragen gesteld.

De inrichting van de ruimte en de keuze voor de materialen dragen bij aan het goed uitvoeren van de VE-methode. Met verschillende hoeken waar kinderen spelen met themamaterialen. Die materialen helpen bij een goede stimulering van de taal-, reken-, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van de kinderen. De pedagogisch medewerkers spelen mee. Zo verrijken ze het spel van de kinderen. Door te benoemen wat ze doen en de ervaringen van de kinderen te verwoorden. Taal- en rekenervaringen doen de kinderen onder andere op doordat de pedagogisch medewerkers vragen stellen: 'Zit er in jouw beker meer of minder dan in de beker van Jan?'. Ze zingen liedjes, vertellen verhalen, lezen boeken voor, bespreken plaatjes, benoemen voorwerpen en ondersteunen verbaal de handelingen die uitgevoerd worden. Cijfers, meetlinten en weegschalen worden ingezet tijdens spel en activiteiten. Andere

voorbeelden van activiteiten die bij een thema passen: beukennootjes sorteren of kijken wie van de groep het grootst is. Ook in de bouwhoek doen de kinderen ervaringen op met vergelijken, meten, tellen, vormen, kleuren, enzovoort.

Met kinderen waarbij de taal een aandachtspunt is, besteden we tijdens kleine groepsactiviteiten of individueel extra aandacht aan de woorden van het thema.

De woorden waarmee gewerkt wordt, hangen in de groep. Zo zie je als ouder ook welke woorden je kind leert. Bij de woorden staan begrippen (groot-klein, dik-dun) waar extra aandacht aan wordt besteed.

We stimuleren de motorische ontwikkeling (grote motoriek) door kinderen zo veel mogelijk zelfstandig dingen te laten doen. Denk aan uit- en aankleden, drinken (inschenken) of op de bank klimmen. Het liefst spelen we iedere dag buiten. Waar kinderen rennen, fietsen, klimmen en klauteren. Zowel binnen als buiten wisselt het aanbod van materiaal steeds om de grote motoriek te stimuleren. Ook gaan regelmatig de voetjes van de vloer als we dansen.

De kleine motoriek stimuleren we door creatieve activiteiten. Zoals knippen, plakken, verven, kleuren en tekenen. Maar ook kralen rijgen en puzzelen. De meeste activiteiten en ook de puzzels en boeken op de groep passen bij het thema. Hierdoor komen de themawoorden in veel verschillende situaties aan bod.

Bij STH IKC De Saffier hebben we de ruimtes ingericht met verschillende hoeken. Er is een auto- en diertjes hoek, een bouwhoek, een (voor)leeshoek, een huishoek, een winkeltje, een hoge tafel om aan te knutselen of een spelletje te doen, aan lage tafel voor de kinderen die met de materialen aan tafel willen spelen en een kastje met verkleedkleden. Verder zijn er muziekinstrumenten.

Weet je waarom meespelen, kinderen op een positieve manier benaderen, samenspel tussen kinderen stimuleren en de autonomie van het kind respecteren belangrijk is? Je stimuleert daar de sociaal-emotionele ontwikkeling mee. Aan de hand van een duidelijk dagritme gaat je kind zelf op ontdekkingsreis.

Wat betekent VE voor ouders?

Het consultatiebureau/CJG kan een VE-indicatie afgeven voor je kind. Dat gebeurt als het consultatiebureau/CJG ziet dat je kind extra gestimuleerd moet worden in de ontwikkeling. Omdat het anders straks niet klaar is voor het basisonderwijs. Bijvoorbeeld bij een (dreigende) achterstand in de taalontwikkeling. Het consultatiebureau/CJG registreert dit volgens vastgestelde criteria. Meestal

zorgt de gemeente voor kinderen met een indicatie voor een tegemoetkoming in de kosten voor de VE, zodat alle ouders het kunnen betalen. Met de gemeente zijn afspraken gemaakt waar de VE-opvang aan moet voldoen. Zo is er bijvoorbeeld afgesproken met de gemeente dat de pedagogisch medewerkers van een VE-locatie op huisbezoek kunnen gaan.

De basisschool

Bij de VE is de doorgaande lijn in de thema's en activiteiten richting de school erg belangrijk. STH IKC De Saffier werkt samen met basisschool De Saffier Deze samenwerking bestaat uit:

- Gezamenlijke activiteiten
- Een gezamenlijke visie
- Onderlinge bezoeken
- IKC avonden met alle medewerkers binnen het IKC
- Een warme overdracht met één oudergesprek met de pedagogisch medewerker van het STH en de leerkracht van de groep waar het kind gaat starten (mocht je hier bezwaar tegen hebben dan horen we dat graag)
- De begeleiding van kinderen met zorg (informatie wordt alleen gedeeld met toestemming van ouders)

Integraal Kind Centrum (IKC)

Een Integraal Kind Centrum (IKC) is een voorziening waarin organisaties als onderwijs, kinderopvang en welzijn voor kinderen zijn samengevoegd. Een IKC gaat een grote stap verder dan een brede school of een verlengde schooldag. Het biedt een totaalpakket voor kinderen en ouders op het gebied van onderwijs, opvang en vrije tijd. Kinderen ontwikkelen, leren en ontmoeten elkaar gedurende de hele dag in een vertrouwde en uitdagende omgeving. De integrale benadering van de (talent-)ontwikkeling en ondersteuning van een kind wordt als een grote meerwaarde gezien voor kinderen, hun ouders en uiteindelijk onze samenleving. Het biedt een krachtige pedagogische omgeving en gaat de versnippering tussen onderwijs, peuteropvang, kinderopvang en buitenschoolse opvang tegen. Er wordt gewerkt vanuit één visie en er wordt als team vanuit verschillende expertises samengewerkt aan een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen.

IKC De Saffier is ontstaan vanuit één gedeelde visie en samenwerking tussen basisschool De Saffier, KDV IKC De Saffier, STH IKC De Saffier en BSO IKC De Saffier.

De visie IKC De Saffier

Binnen IKC De Saffier werken we samen om het beste uit het kind te halen. Wij zien het groeipad van het kind als een ontdekkingsreis. We benutten en delen elkaars expertise om het kind te ondersteunen, zodat het die ontdekkingsreis zonder onderbrekingen af kan leggen. Binnen het IKC zet iedereen zich in voor een goede samenwerking. Samen bereiden we de kinderen voor en stimuleren hen om eigenaar te zijn van hun ontwikkeling. Dit doen we door een breed aanbod gericht op talentontwikkeling binnen een gezonde, veilige en kansrijke omgeving.

Als IKC bieden we kinderen van 0 tot 12 jaar een plek, waarbij zij kunnen leren, samenwerken, spelen en groeien samen met andere kinderen. Hierbij staan de ontwikkelingsbehoeften van het kind centraal. Het is belangrijk om te erkennen dat ieder kind uniek is en zijn of haar eigen ontwikkelingspad volgt. Daarom vinden we het van cruciaal belang om ieder kind te waarderen als individu.

In ons IKC creëren we een omgeving waarin kinderen zich veilig en geborgen voelen. We bieden een omgeving die kinderen uitdaagt en stimuleert om te leren en te groeien op hun eigen tempo en manier. Door het bieden van een breed scala aan activiteiten, ondersteunen we onze kinderen in hun ontdekkingsreis en stimuleren we hun nieuwsgierigheid .

Onze speerpunten:

Kansrijke leeromgeving

We creëren een omgeving waarin kinderen kunnen groeien en bloeien op alle ontwikkelingsgebieden: cognitief, sociaal-emotioneel, motorisch en creatief. We geven kinderen de kans om hun eigen talenten en interesses te ontdekken en te ontwikkelen.

Oog voor het kind

We bieden een omgeving waarin ieder kind wordt gezien en gewaardeerd als individu. Onze kinderen worden gehoord in hun meningen en zij weten dat ze er toe doen. Hun mening en respect voor elkaar is belangrijk. We helpen kinderen zich voor te bereiden op de veranderende maatschappij.

Ontdekkingsreis

Het leven van een kind zien we als een ontdekkingsreis: We stimuleren kinderen om hun omgeving te verkennen en hun nieuwsgierigheid te volgen. We dagen kinderen uit om nieuwe dingen te proberen en te ontdekken wat ze leuk vinden.

Goed pedagogisch klimaat

We bieden een omgeving waarin kinderen zich veilig en geborgen voelen. We geven kinderen het gevoel dat ze er toe doen en dat ze zichzelf kunnen zijn.

Eigenaarschap

We moedigen kinderen aan om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en hun eigen ontwikkeling. Dit betekent dat we kinderen stimuleren om hun eigen doelen te stellen en te werken aan het behalen van die doelen op hun eigen tempo en op hun eigen manier. We leren kinderen hoe ze kunnen reflecteren op hun eigen leerproces en hoe ze feedback kunnen gebruiken om te groeien.

Ouderparticipatie

We zijn gericht op het samen optrekken met ouders met als doel een optimale ontwikkeling van het kind. Zo betrekken we ouders bij het leerproces en werken we samen om te komen tot een afstemming tussen ouders, onderwijs en kinderopvang onderling. We vinden het van belang dat er een open communicatie en samenwerking is tussen ouders en ons team.

Bij de kinderopvang is er een afrondend gesprek met de ouders wanneer een kind rond de 3 jaar 9 maanden oud is. Rond die tijd vindt er ook een startgesprek plaats bij de basisschool. Binnen IKC de Saffier plannen we deze gesprekken gezamenlijk, zodat de afronding bij het speeltaalhuis voor ouders en kind in één logische doorgaande lijn overgaat naar de start in het basisonderwijs. De pedagogisch medewerker en de leerkracht verzorgen samen de uitnodiging voor het gesprek. Deze kunt je rond 3 jaar en 7 maanden verwachten. Op deze wijze verzorgen wij een goede start voor je kind. (Mocht je hier bezwaar tegen hebben dan horen wij dit graag).

Zorgen voor kwaliteit

Onze (pedagogisch) medewerkers

Voor een kind is het belangrijk om veel dezelfde gezichten te zien op de groep. Dus zorgen wij ervoor dat er een maximaal aantal vaste gezichten op de groep is. Bij ziekte of verlof kan dit niet altijd. Op de locatie zie je welke medewerkers er vast op de groep werken. Daarnaast werken er ook:

- Invalkrachten. Dit zijn gekwalificeerde medewerkers van onze flexpool of vanuit een uitzendbureau, die wij inzetten bij afwezigheid van een vaste medewerker.
- Stagiaires. Dit kan zijn voor een korte of langere periode. De stagiaire wordt begeleid door een vaste medewerker die daartoe is opgeleid.
- Een tutor. De tutor geeft op verschillende onderdelen aandacht aan het individuele kind.
- Pedagogisch (IKK/VE) coach, zorgcoördinator en specialistisch coach.

Regelmatig is er een pedagogisch coach (VE en/of IKK) op de locatie. Die coacht de pedagogisch medewerkers op de groep bij de uitvoering van het pedagogisch beleid.

Ook de zorgcoördinator komt geregeld op de locatie. De zorgcoördinatoren ondersteunen de locaties bij vragen rondom kinderen. Bijvoorbeeld bij opvallend gedrag, een ontwikkelingsachterstand op één of meerdere gebieden of het signaleren van kindermishandeling. Hoe de zorgcoördinator ondersteunt, verschilt per situatie. En kan bijvoorbeeld een observatie op de groep zijn. Maar ook begeleiding bij gesprekken met ouders. Tevens coördineren de zorgcoördinatoren het aanbod voor de extra begeleiding op de groep.

Als het nodig is, coacht een specialistisch coach pedagogisch medewerkers. Die coach heeft specifieke kennis over het omgaan met kinderen met opvallend gedrag en/of een ontwikkelingsachterstand.

Wil je meer informatie over de manier waarop pedagogisch medewerkers worden ondersteund en gecoacht tijdens hun werkzaamheden? Dit staat beschreven in het gro-up pedagogisch beleid - Zo werken wij.

Drie-uursregeling

De inzet van de pedagogisch medewerkers per groep wordt bepaald aan de hand van de beroepskracht-kindratio (BKR). De BKR berekent hoeveel medewerkers er minstens op een groep staan. Dat berekent de BKR op basis van het aantal kinderen op de groep, de leeftijd van de kinderen op de groep en het soort opvang (kinderdagverblijf, peuteropvang, BSO).

Bij opvang van ten minste tien aaneengesloten uren per dag mogen minder beroepskrachten worden ingezet voor ten hoogste drie uren per dag. Indien de norm van drie uur dreigt te worden overschreden zullen extra medewerkers worden ingezet zodat altijd wordt voldaan aan de vereiste norm.

De verdeling van het aantal pedagogisch medewerkers per groep op onze locatie is gedurende de dag als volgt:

1. Standaard rooster. Wij hebben de volgende personele diensten op een dag:

Dienst 1: 8:15 - 12:45 uur

Dienst 2: 8:15 - 11:45 uur)

Binnen deze diensten is geen pauze.

2. Aantal beroepskrachten per groep. Er worden per dag twee beroepskrachten ingezet.

In de volgende situaties kan worden afgeweken van de BKR:

- Op het moment dat er minder kinderen aanwezig zijn. Aan het begin en aan het einde van de dag bijvoorbeeld.

- Tijdens de pauze van pedagogisch medewerkers tussen de middag.

De pauzetijden kunnen afwijken van wat hierboven staat. Bijvoorbeeld als de situatie van de groep daarom vraagt. Natuurlijk kijken we altijd kritisch of dat niet leidt tot een mogelijk onveilige situatie. En of het niet ten koste gaat van de pedagogische kwaliteit. Er is altijd voldoende aandacht voor zowel het individuele kind als voor de hele groep. Afwijken van de BKR gebeurt daarom meestal als (nog) niet de hele groep compleet is. Of wanneer een deel van de kinderen slaapt.

De pedagogisch medewerkers kijken steeds goed naar de behoeften van de aanwezige kinderen. De pedagogisch medewerkers kunnen er tijdens de pauze van een collega voor kiezen om met de kinderen die dat willen en kunnen een gezamenlijke activiteit te doen, bijvoorbeeld een spelletje of een boekje voorlezen. Voor kinderen die daar behoefte aan hebben is er ook ruimte voor vrij spel in de vertrouwde ruimte in nabijheid van de pedagogisch medewerker.

Laat een groepssituatie het niet toe om tijdelijk af te wijken van de BKR? Dan zoeken we een passende oplossing.

Ouders worden tijdens het intakegesprek geïnformeerd over deze drie-uursregeling en hoe dit in de dagelijkse praktijk geregeld is.

Achterwachting

Wanneer aan het begin en aan het einde van de dag zo weinig kinderen worden opgevangen dat met één beroepskracht-kindratio wordt voldaan of wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat (bijvoorbeeld tijdens pauzes), is ondersteuning van deze beroepskracht door een andere volwassene (achterwacht) geregeld. Hiervoor wordt een achterwachting gehanteerd. Op onze locatie is de achterwacht als volgt geregeld: Bij het STH werken altijd twee medewerkers, die tegelijk starten en tegelijk eindigen. Bij uitzonderlijke situaties is KDV IKC De Saffier achterwacht. Dit KDV is gevestigd in hetzelfde gebouw.

Vier-ogenprincipe

Op onze locaties werken we volgens het vier-ogenprincipe. Dit betekent dat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat pedagogisch medewerkers alleen zijn met één of een aantal kinderen. Als een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat, kan er altijd een andere volwassene meekijken of -luisteren. Zo maken we de risico's in de kinderopvang zo klein mogelijk. En vangen we je kind in een beschermde en veilige omgeving op.

De volgende maatregelen/afspraken zijn op STH IKC De Saffier gemaakt om te voldoen aan het vier-ogenprincipe: We zorgen er zoveel mogelijk voor dat de deuren open blijven staan als één van de collega's of kinderen de groep even verlaten. Andere collega's en passanten kunnen ook altijd meekijken door de glazen ramen bij de toiletten en de groepsruimtes.

Samen zorgen voor een veilige omgeving

Voor een veilige opvang, hebben we ook jouw hulp nodig. Let daarom op de volgende zaken:

- **parkeer** je auto in de parkeervakken en **fietsen** niet direct voor de ingang, maar bij de heg als je het plein oploopt.
- Sluit alle **deuren** na binnenkomst of vertrek.
- **Deurbel/intercom**. De opvang van STH De Saffier is alleen toegankelijk door middel van een bel. Als je belt wordt de deur geopend door één van de pedagogisch medewerkers.
- Kijk voor je een **deur** opent eerst even door het glas of er geen kinderen achter zitten of staan.

- **Roken** mag niet in het gehele gebouw, op de pleinen en in de buurt van de ingang.
- Laat kinderen tijdens je bezoek aan de locatie niet in je **tassen** komen. Want daar kunnen voor kinderen gevaarlijke spullen (medicijnen, sigaretten) in zitten.
- **Haalt iemand anders** je kind op? Geef dit door aan de pedagogisch medewerker van de groep. Wij geven kinderen niet mee aan onbekenden als je dit niet van tevoren hebt doorgegeven. Ook geven we je kind alleen mee aan iemand die 14 jaar of ouder is.

Samenwerken met ouders

Een intensieve samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers heeft positieve gevolgen voor de ontwikkeling van je kind:

- Je kind zit lekkerder in zijn vel. Hierdoor kan je kind zich beter ontwikkelen. Dit geldt voor alle soorten kinderopvang. Hoe oud je kind ook is, een goede relatie en communicatie tussen jou en pedagogisch medewerkers is van belang.
- gro-up ziet ouderbetrokkenheid als iets vanzelfsprekends: elke ouder is betrokken bij de ontwikkeling van zijn kind. Ouderbetrokkenheid is meer dan dat je even met je kind meespeelt op de locatie. Het gaat ook om wat er thuis gebeurt: bespreken met je kind hoe die het heeft op de kinderopvang? En of er leuke of minder leuke dingen zijn gebeurd?
- Pedagogisch medewerkers en ouders werken voortdurend samen om de gezonde ontwikkeling van je kind te ondersteunen. Gezamenlijk en op een gelijkwaardige manier. Zo zorgen wij ervoor dat de kinderen de juiste handvatten en ervaringen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Hierbij voelen pedagogisch medewerkers en ouders zich verantwoordelijk voor elkaar. En delen we de verantwoordelijkheid voor onze kinderen. We erkennen elkaars professionele en ervaringsdeskundigheid. Zo helpen wij de kinderen om te kunnen functioneren in de wereld van de toekomst.

Samenwerking met ouders in de praktijk

In de praktijk vindt op meerdere niveaus samenwerking met ouders plaats. Hier richten wij ons op de samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Verderop in deze locatiegids geven we meer informatie over de oudercommissie.

Bij de samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders staan vier doelen centraal. Aan deze doelen zitten ouderoutines gekoppeld. Een ouderoutine is een herkenbare, terugkerende en betekenisvolle activiteit. Die de samenwerking bevordert en de ontwikkeling van je kind stimuleert. Deze routines zijn effectief wanneer ze op maat worden aangeboden, passend bij de locatie en de doelgroep.

De vier doelen voor samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders:

- *Vanaf het begin is er contact, vertrouwen en verbondenheid tussen de pedagogisch medewerkers en de ouders.*

Routines:

- *Het intakegesprek: dit is het eerste gesprek waarin je kunt vertellen over je kind. Pedagogisch medewerkers laten merken samen met jou de verantwoordelijkheid voor opvoeding en educatie te delen.*
- *Jaarlijks een startgesprek waar jij, de pedagogisch medewerkers en (waar mogelijk) je kind bij aanwezig zijn.*
- *Kijkmomenten in de groep: dit is bedoeld om je te informeren over wat er in de groep gebeurt en hoe de ontwikkelingsgebieden van de kinderen worden gestimuleerd. Op deze manier kun je beter begrijpen wat je kind heeft meegemaakt op de opvang en kan thuis gerichter aangesloten worden bij de ervaringen van je kind.*
- *In de ouderapp kun je op veilige wijze meekijken met de dagelijkse belevenissen van je kind door middel van het dagboek. In het dagboek ontvang je berichten over voeding, zorg en activiteiten. Ook kun je, als je hiervoor toestemming hebt gegeven bij de locatiemanager, foto's van je kind zien.*
- *De themabrief: in deze brief krijg je informatie over het actuele thema en hoe hier aan gewerkt wordt in de groep. Je krijgt informatie en tips om hier thuis met je kind mee aan de slag te gaan.*
- *Breng- en haalcontact: het over en weer informatie uitwisselen over wat je kind op de peuteropvang of thuis heeft gedaan.*
- *De samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en jou is afgestemd op de (ontwikkelings)behoefte van je kind.*

Routines:

- Gesprekken met jou waarbij de ontwikkelingsbehoefte van je kind centraal staat.
- Het aanbieden van themakaarten: een themakaart geeft achtergrondinformatie en tips over verschillende thema's in de ontwikkeling van het kind.
- Wanneer nodig kan de zorgcoördinator betrokken worden.
- *De betrokkenheid tussen ouders en kinderen onderling wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.*

Routines:

- Een jaarlijkse bijeenkomst voor ouders en kinderen, waardoor ouders elkaar en elkaars kinderen leren kennen. Hierdoor ontstaat vanaf het begin onderlinge betrokkenheid wat tussentijds vergroot wordt.
- *Alle ouders worden in de gelegenheid gesteld ouderbetrokkenheid te tonen.*

Routines:

- De thematafel met spullen van thuis: hierbij wordt verbinding gemaakt tussen de thuiswereld en de opvang. Het samen op zoek gaan naar informatie en materialen voor deze tafel zorgt voor inrichting. Er wordt samen gewerkt en gedacht wanneer kinderen en ouders inventariseren wat nodig is om een rijke leeromgeving te creëren. De thematafel wordt een ontmoetingsplek waar je kind je vertelt over het thema. Ook ouders kunnen elkaar aanspreken op ervaringen die zij delen.

Oudercommissie

Wij willen op iedere locatie een eigen oudercommissie (oc) hebben. En dat zijn we ook wettelijk verplicht. In deze commissie zitten ouders van kinderen op de locatie. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de oc is om mee te praten over de kwaliteit van de opvang en de kwaliteit te bevorderen. Daarvoor adviseert ze de locatiemanager. Gevraagd en ongevraagd. De oc is een waardevol klankbord. Er is ook een centrale oudercommissie. Deze commissie bestaat uit afgevaardigden uit lokale oudercommissies.

Wil je ook graag meedenken over belangrijke zaken die betrekking hebben op je kind en de opvang? Of heb je vragen en/of opmerkingen? Via erna.maassen@gro-up.nl kun je contact opnemen met de locatiemanager.

Is er geen volledige oc? Dan vraagt de locatiemanager op een andere manier advies aan de ouders.

gro-up ouderportaal

In het gro-up ouderportaal staan jouw gegevens. Ook kan je daarin je kind aan- en afmelden en incidenteel extra opvang aanvragen. En aangeven of je toestemming geeft voor verschillenden zaken. Bijvoorbeeld of foto's en videobeelden van je kind gebruikt mogen worden door gro-up.

Je krijgt de inloggegevens voor het ouderportaal zes weken voor je kind op de opvang start. Heb je vragen over het gro-up ouderportaal? Onze afdeling Klantcontact en Advies heeft de antwoorden.

Nieuwsbrieven en website

Als er bijzonderheden op de locatie zijn, vind je dat terug in een nieuwsbrief en op een mededelingenbord. Meerdere keren per jaar krijg je een centrale nieuwsbrief van gro-up met daarin nieuws vanuit de organisatie en handige opvoedtips en -tricks. Je krijgt deze in de ouderapp en per e-mail.

Op gro-up.nl vind je allerlei praktische informatie. Zoals de plaatsingsprocedure of de algemene voorwaarden. Ook delen we op die website en op onze social mediakanalen praktische tips voor de opvoeding. En over de ontwikkeling van kinderen. Via de ouderapp heb je altijd digitaal toegang tot facturen en jaaropgaven.

Overgang naar de basisschool en de BSO

Overgang naar de buitenschoolse opvang

Vanuit STH IKC De Saffier is er een nauwe samenwerking met twee BSO's:

BSO IKC De Saffier, Electrablauw 1, 2718 JT Zoetermeer (onderdeel van IKC De Saffier).

BSO Het Palet, Marsgeel 18, 2718 BZ Zoetermeer (onderdeel van KC Het Palet).

In de buurt van onze locatie is/zijn de volgende buitenschoolse opvanglocaties te vinden:

BSO IKC De Edelsteen.

Het Houtsnipnest (IKC De Waterlelie).

Bij inschrijving of plaatsing op de peuteropvang sta je niet automatisch ingeschreven voor de buitenschoolse opvang (BSO). Daarvoor moet je je kind apart inschrijven. Dit kan via het formulier op de website. Onze collega's van de afdeling Klantcontact en Advies helpen je bij de inschrijving. Tip: schrijf je kind ruim voor de vierde verjaardag in op de BSO. Dan vergroot je de kans dat je op tijd een plaats hebt. Er is geen minimum leeftijd waarop je je kind voor de BSO kan inschrijven. Een kind dat al op een peuteropvang van gro-up zit, heeft voorrang bij plaatsing op een van onze BSO-locaties.

De overgang van de peuteropvang naar de basisschool en de BSO is een grote stap. De mentor heeft de ontwikkeling en het welbevinden van het kind gevolgd en geregistreerd. Dit is waardevolle informatie. De leerkrachten van de basisschool en de pedagogisch medewerkers van de BSO kunnen met die informatie jouw kind beter begeleiden. De informatie wordt bewaard in het kinddossier. En na jouw toestemming en met inachtneming van de privacy dragen we die over aan de school en de BSO.

Overgang naar de basisschool

Om de overgang naar de basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen, zijn er vaak binnen de gemeente afspraken gemaakt over een inhoudelijke doorgaande lijn. Is dit niet het geval? Dan weten de scholen dat ze een overdracht bij de ouders, of met jouw toestemming, bij ons kunnen opvragen.

Beschrijf hier exact de afspraken die er binnen de gemeente (invullen) gemaakt zijn over een inhoudelijke doorgaande lijn:

- **Overdracht naar de basisschool/basisscholen:**
Wat wordt er overgedragen? (overdrachtsformulier? Of gegevens uit kindvolgsysteem?) Op welke manier? (schriftelijk/mondeling?) Door wie wordt de overdracht gedaan? Aan wie wordt de overdracht gedaan? Op welk moment wordt de overdracht gedaan?
- Voor scholen waar geen afspraken zijn mbt de overdracht beschrijf je op welke wijze je inspanning levert om toch de overdracht aan de betreffende basisschool te doen, bijvoorbeeld door scholen in de omgeving te informeren dat ze kunnen vragen naar een overdracht.
- **Overdracht naar de BSO:**
Wat wordt er overgedragen? (overdrachtsformulier? Of gegevens uit kindvolgsysteem?) Op welke manier? (schriftelijk/mondeling?) Door wie wordt de overdracht gedaan? Aan wie wordt de overdracht gedaan? Op welk moment wordt de overdracht gedaan?

